

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Kala

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **N. B.**

skazanego z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 17 maja 2017 r. wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania prawomocnie zakończonego wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 21 marca 2005 r., sygn. akt IV K (...) utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 30 sierpnia 2005 r., sygn. akt II AKa (...),

p o s t a n o w i ł:

- 1) oddalić wniosek;**
- 2) zwolnić skazanego z kosztów sądowych postępowania wznowieniowego obciążając nimi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

N. B. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 21 marca 2005 r., sygn. akt IV K (...), za popełnienie w okresie od 14 do 15 listopada 2003 r. w S. przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. i przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k., na karę 15 lat pozbawienia wolności.

Powyższy wyrok został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 30 sierpnia 2005 r., sygn. akt II AKa (...).

Ustanowiony z urzędu obrońca, a następnie również Rzecznik Praw Obywatelskich, nie stwierdzili podstaw do wniesienia kasacji (k-927-928; 969).

Obrońca skazanego we wniosku z dnia 25 stycznia 2017 r. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 30 sierpnia 2005 r., wskazał, że w związku z tym postępowaniem, dopuszczono się przestępstwa i istnieje uzasadnione podejrzenie, że mogło to mieć istotny wpływ na treść finalnego rozstrzygnięcia, co uzasadnia wznowienie postępowania. Przestępstwem tym miałyby być czyn z art. 234 k.k., art. 235 k.k. i art. 236 k.k., dotyczący fałszywego oskarżenia skazanego o popełnienie przypisanej mu zbrodni przez współoskarżonego P. G.. Argument obrony koncentruje się wokół tego, iż postępowanie o wyżej wskazane przestępstwo zostało umorzone przez Prokuraturę Rejonową w G. postanowieniem z dnia 30 września 2016 r. (PR Ds. (...)) z uwagi na przedawnienie, co oznacza, że gdyby nie upływ terminu przedawnienia, P. G. zostałby uznany winnym tego czynu, zwłaszcza, że jak pisze wnioskodawca, tenże współoskarżony wielokrotnie publicznie, w tym na antenie telewizji P. przyznał się do tego, że „wrobił” skazanego w zabójstwo.

W odpowiedzi na powyższy wniosek prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym, którego efektem może być uchylenie prawomocnego już orzeczenia. Powołana przez wnioskodawcę podstawa prawna wniosku o wznowienie - art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., stanowi, że postępowanie wznowia się, jeżeli "w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa". Ta jednak podstawa wznowieniowa tylko wówczas może być skutecznie podniesiona, gdy - zgodnie z art. 541 § 1 i § 2 k.p.k. - czyn ten zostanie ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 punkty 3-11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k., przy czym w takim wypadku „wniosek o wznowienie postępowania powinien wskazywać wyrok skazujący lub orzeczenie zapadłe w postępowaniu karnym, stwierdzające niemożność wydania wyroku skazującego”. Ponadto nawet stwierdzenie, iż w związku z postępowaniem karnym dopuszczono się przestępstwa, nie jest wystarczającym warunkiem wznowienia postępowania, albowiem przyczyna wznowienia *propter falsa* zachodzi dopiero po ustaleniu przez sąd, że przestępstwo

popołnione w związku z postępowaniem mogło mieć wpływ na treść orzeczenia (tak m.in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia z dnia 18 lutego 2015 r., III KO 3/14).

Wniosek będący przedmiotem niniejszego postępowania jest już trzecim wnioskiem skazanego o wznowienie postępowania. Wcześniejsze związane były z rzekomym pojawieniem się nowych dowodów w postaci wypowiedzi samego P. G., że to on brał udział w zabójstwie W. E., a N. B. nie miał z tym nic wspólnego.

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2013 r., IV KO 90/12 Sąd Najwyższy oddalił wniosek skazanego o wznowienie postępowania z uwagi podstawę z art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k., wskazując, że już w trakcie pierwotnego procesu skazany przywoływał twierdzenie, że został „wrobiony” w zabójstwo, choć rzeczywiście dokonał go P. G. wraz z nieznanymi sprawcami i jako pierwszy, już podczas przesłuchania w dniu 28 grudnia 2003 r. sugerował, że R. P. miał wiedzę o dokonaniu zabójstwa jeszcze przed jej ujawnieniem przez policję oraz że „może on maczał w tym palce” (k. 278-279), co podtrzymał na rozprawie (k. 687). Przesłuchany jednak na te okoliczność P. G. przyznał, że zna R. P., ale w dniu zdarzenia go nie widział (k. 283). Powyższe świadczy o tym, że Sąd orzekający miał wiedzę o możliwym udziale tej osoby w zdarzeniu, a tego rodzaju linię obrony Sąd pierwszej instancji odrzucił stwierdzając, że „próba dowodzenia, że morderstwa dokonał P. G. wraz z nieznanymi sprawcami i że N. B. został w to morderstwo „wrobiony” przez G. nie znajduje potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym” (k. 800). Jeżeli natomiast chodzi o informacje przekazane przez P. C. i J. B., że widzieli w noc zabójstwa pokrzywdzonego w towarzystwie R. P., to są one niewiarygodne, albowiem jak ustalił Sąd Okręgowy, pokrzywdzony ostatni raz był widziany przez jednego z sąsiadów, po godz. 16.00 w dniu 14 listopada 2003 r., kiedy wracał z pracy, a jego ciało znaleziono dopiero w dniu 17 listopada 2003 r. Ponadto Sąd Najwyższy podkreślił, że Sąd Apelacyjny ostatecznie wyprowadził konkluzję, że jeśli zważy się przy tym, że P. G. łączyły z N. B. bliskie, koleżeńskie więzi - nie miał on żadnego powodu do obciążenia go pomówieniem.

Zatem wersja o „wrobieniu” skazanego pojawia się po raz kolejny na podstawie de facto tych samych przesłanek, jedynie z tą zmianą, że w najnowszym wniosku podnosi się, że postępowanie przygotowawcze o przestępstwo fałszywego oskarżenia zostało umorzone z uwagi na przedawnienie. Przy czym pamiętać

należy, na co trafnie zwraca uwagę Prokurator, że brak jest w uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu postępowania stwierdzeń wskazujących na przesądzenie - w kontekście zgromadzonego materiału dowodowego – faktu popełnienia przez P. G. czynu fałszywego oskarżenia.

Wobec uznać należy, że nie wykazano, że zaistniała w sprawie przesłanka wznowienia z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.

I.n